

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ και ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

**ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΥΡΙΩΝ
ΚΛΑΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

ΔΡΑΣΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

**ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ
ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ**

ΥΠΟΕΡΓΟ

ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ID: 16626

Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ:5164846

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ και ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Ταχ. δ/ση: Αχαρνών 2
Τ.Κ. 10432 Αθήνα
Πληροφορίες: Α. Κεσσίση
Τηλέφωνο: 210 2124237
e-mail: akessisi@hq.minagric.gr

Αθήνα, 01/06/2022
Απ. Πρωτ.: 280

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

Α. Τις ενωσιακές διατάξεις:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 241/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθορίζονται, με απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού, το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των δράσεων και έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.
2. Την υπ' αρ. 10152/21 Εκτελεστική απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, με την οποία εγκρίθηκε το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την Ελλάδα.
3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (L 187/1) [Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός (ΓΑΚ)].
4. Τον Κανονισμό ΕΕ 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους γενικούς δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (L 193/1).
5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου.
6. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1242/2019 σχετικά με τον καθορισμό προτύπων επιδόσεων για τις εκπομπές CO₂ των νέων βαρέων επαγγελματικών οχημάτων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 595/2009 και (ΕΕ) 2018/956 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 96/53/ΕΚ του Συμβουλίου.

7. Την με αριθμό 2021/С 58/01 ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

A. Τις εθνικές διατάξεις:

1. Του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» (Α'98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019.
2. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό κράτος: Οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
3. Το π.δ. 97/2017 « Οργανισμός Υπουργείου Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 138)
4. Το π.δ. 40/2021 « Μεταφορά Υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων και Γενικών Γραμματειών, σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών» (Α'100).
5. Το ΠΔ 37/2022 «Τροποποίηση του π.δ. 97/2017 'Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων' (Α' 138)», (Α' 102).
6. Το ΠΔ 8/2022 «Διορισμός Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 19)
7. Τον ν. 4820/2021 «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» και ιδίως τα άρθρα 189 έως 204 (Α' 130).
8. Τον ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α' 135).
9. Το Ν. 4772/2021 και ειδικότερα το άρθρο 42 «Διαδικασία ένταξης και χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων έργων και προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (Α'17).
10. Τα άρθρα 270 έως και 281 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α'207) και ιδίως το άρθρο 272 για την σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών της αυτοτελούς Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.
11. Τον ν. 4555/2018, «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Εμβάθυνση της Δημοκρατίας Ενίσχυση της Συμμετοχής Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις» (Α' 133).
12. Τον ν. 4270/2014, Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις.

13. Τον ν.4915/2022, Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Καταπολέμησης της Διαφθοράς, διατάξεις για την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», Εθνική Σύνταξη Ομογενών και άλλες επείγουσες διατάξεις (Α' 63) και ειδικότερα το άρθρο 58.
14. Την υπ' αρ. 35259/24.03.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύσταση και Λειτουργία Λογαριασμού για την εθνική χρηματοδότηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (Β' 1197).
15. Την υπ' αριθ. 119126 ΕΞ 2021, απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498).
16. Την υπ' αριθμ. 119138/28.09.2021 απόφαση (Β 4499) του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί συμπλήρωσης και εξειδίκευσης των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών (Β' 4499).
17. Την υπ' αριθ. πρωτ. 120141 ΕΞ 2021/2021 Απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης «Έγκριση του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης, δυνάμει της υπ' αριθ. 119126 ΕΞ 2021/2021 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών».
18. Το εγκεκριμένο εγχειρίδιο Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης.
19. Το με Α.Π. 42649/ΕΥΚΕ 5351/13.05.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Διευκρινήσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. Ε.Ε. 651/2014, ως προς τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής».
20. Την με Α.Π. 35522 ΕΞ2022/16-03-2022 γνωμοδότηση της ΚΕΜΚΕ με θέμα: «ΓΝ 43/22 επί σχεδίου πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης για «Πράσινο Αγροτουρισμό» στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας».
21. Την υπ' αριθ. πρωτ. 30864 ΕΞ 2022/08-03-2022 (ΑΔΑ: 9ΔΜΩΗ-ΔΘΒ) Απόφασης Ένταξης της Δράσης/Έργου «Πράσινος Αγροτουρισμός» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ:5164846) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
22. Την με Α.Π. 46929 ΕΞ 2022/07-04-2022 Έγκριση πρόσκλησης του Υποέργου «Sub.3. Πράσινος Αγροτουρισμός» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5164846) της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ).
23. Την υπ' αριθ. 164/07-04-2022 Απόφαση πρόσκλησης του Υποέργου «Sub3. Πράσινος Αγροτουρισμός» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5164846), (ΑΔΑ: 9ΛΦΥ4653ΠΓ-0ΝΕ).

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Την 1^η τροποποίηση της υπ' αριθ. 163/07-04-2022 Απόφασης πρόσκλησης του Υποέργου Sub3. Πράσινος Αγροτουρισμός» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5164846), (ΑΔΑ: 9ΛΦΥ4653ΠΓ-0ΝΕ) ως εξής:

1. Η παράγραφος 1, τροποποιείται ως εξής:

«Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.**Δράση 1: Οικονομικός μετασχηματισμός του αγροτικού τομέα****Υπόεργο 3: «Πράσινος Αγροτουρισμός»****ID: 16626****Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5164846**

Στο πλαίσιο της παρούσας καθορίζεται το ακόλουθο καθεστώς ενισχύσεων:

Καθεστώς ενισχύσεων σε «**Τουριστικές δραστηριότητες**» και δραστηριότητες που συνδέουν τον πρωτογενή τομέα με τον τουρισμό. Αφορά σε επενδυτικά σχέδια στον τομέα του τουρισμού, τα οποία συνδέουν τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα, με τον τριτογενή, δημιουργώντας ένα νέο τουριστικό προϊόν (άρθρο 2, παρ. 15 του ΓΑΚ)».

2. Στην παράγραφο 2, η επεξήγηση του όρου «ενισχυόμενες περιοχές» αντικαθίσταται ως εξής: «Οι περιοχές που προσδιορίζονται σε εγκεκριμένο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων που έχει εγκριθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) της Συνθήκης για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2022 έως την 31η Δεκεμβρίου 2027 όσον αφορά τις περιφερειακές ενισχύσεις που χορηγούνται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2021. Οι περιοχές υπό το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) και γ), ορίζονται στον Πίνακα 2 της παρούσας».

3. Η περίπτωση 5, της υποπαραγράφου 3.1, της παραγράφου 3 αντικαθίσταται ως εξής: «Οι επενδυτικές δαπάνες λειτουργούν ως κίνητρο κατά την έννοια του άρθρου 6 του ΓΑΚ για την περαιτέρω ανάπτυξη δραστηριοτήτων ή έργων και δεν παρέχονται για δραστηριότητες, τις οποίες θα ανέπτυξε ούτως ή άλλως ο δικαιούχος, ακόμη και αν δεν του είχε χορηγηθεί η ενίσχυση. Οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, μόνο εφόσον ο δικαιούχος έχει υποβάλει αίτηση ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Έναρξη των εργασιών είναι το πρώτο χρονικά σημείο μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως έναρξη των εργασιών νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση (άρθρο 2 στοιχείο 23 του ΓΑΚ). Η έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής ενίσχυσης έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της αίτησης για το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου. Σε κάθε περίπτωση ο δυνητικός δικαιούχος με δική του ευθύνη δύναται να ξεκινήσει την υλοποίηση των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου αμέσως μετά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης. Οι δαπάνες αυτές υλοποιούνται με αποκλειστική ευθύνη του δυνητικού δικαιούχου χωρίς η υλοποίηση αυτή να υποχρεώνει το Ελληνικό Δημόσιο σε χρηματοδότησή τους».

4. Η περίπτωση 6, της υποπαραγράφου 3.1, της παραγράφου 3 αντικαθίσταται ως εξής: «Κάθε αίτηση ενίσχυσης προκειμένου να κριθεί επιλέξιμη για ένταξη στο Υπόεργο, πέραν των λοιπών όρων, προϋποθέσεων και περιορισμών της παρούσας περιλαμβάνει περιφερειακές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 14 του ΓΑΚ όπως εξειδικεύονται στο άρθρο 3.7 της παρούσας πρόσκλησης, για επενδυτικές

δαπάνες σε ενσώματα ή/και άυλα στοιχεία ενεργητικού σε τουριστικές δραστηριότητες και δραστηριότητες που συνδέουν τον πρωτογενή και τον δευτερογενή τομέα με τον τουρισμό.

Οι ενισχύσεις:

- α) χορηγούνται για αρχική επένδυση, στις περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης, ανεξάρτητα από το μέγεθος του δικαιούχου.
- β) χορηγούνται για αρχική επένδυση, σε ΜΜΕ, στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης,
- γ) χορηγούνται μόνο για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα σε μεγάλες επιχειρήσεις, στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης,
- δ) χορηγούνται στην περίπτωση συγχώνευσης κύριων ή/και μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων εφόσον η συγχώνευση συνοδεύεται με ποιοτική αναβάθμιση και κατ' εφαρμογή του άρθρου 22 του ΓΑΚ δεν αφορά τη συγχώνευση νεοσύστατων επιχειρήσεων. Ποιοτική αναβάθμιση υφίσταται όταν το κύριο ή το μη κύριο ξενοδοχειακό κατάλυμα που προκύπτει από τη συγχώνευση, κατατάσσεται σε κατηγορία μεγαλύτερη, από τη μεγαλύτερη κατηγορία των καταλυμάτων που συγχωνεύονται.
- ε) περιλαμβάνουν πλάνο βιωματικού αγροτουρισμού όπου αναφέρονται τεκμηριωμένα δράσεις γαστρονομίας και άλλων μορφών εναλλακτικού τουρισμού.
- ζ) πληρούν τις προϋποθέσεις που ισχύουν και αφορούν στα ενιαία επενδυτικά σχέδια.
- η) τηρούν το σύνολο των προϋποθέσεων του Γενικού μέρους και του κατά περίπτωση Ειδικού άρθρου του ΓΑΚ, ακόμα και εάν αυτές δεν αναφέρονται ρητά στην παρούσα πρόσκληση»

5. Η περίπτωση 12, της υποπαραγράφου 3.1 της παραγράφου 3, αντικαθίσταται ως εξής: «Δεν έχει υποβληθεί και δεν θα υποβληθεί αίτηση ενίσχυσης σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που ενισχύονται στο παρόν Υπόεργο, για την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης».

6. Η περίπτωση 2, της υποπαραγράφου 3.2, της παραγράφου 3, διαγράφεται.

7. Στην περίπτωση 1, της υποπαραγράφου 3.3, προστίθεται υποπερίπτωση ε) ως εξής:

«ε) Η αύξηση του βαθμού συνεργασίας στον πρωτογενή τομέα και η υιοθέτηση της συμβολοιακής γεωργίας.

8. Η υποπερίπτωση γ), της περίπτωσης 3, της υποπαραγράφου 3.7, της παραγράφου 3 αντικαθίσταται ως εξής: Οχήματα (συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρικών ποδηλάτων κ.ά.) με τα οποία η επιχείρηση διενεργεί μεταφορές, στο πλαίσιο της λειτουργίας της. Επιλέξιμα είναι τα ηλεκτρικά οχήματα, τα οχήματα μηδενικών εκπομπών CO₂ και τα οχήματα που εκπέμπουν CO₂ μικρότερο των 50g/Km.

9. Η υποπερίπτωση δ), της περίπτωσης 3, της υποπαραγράφου 3.7, της παραγράφου 3 αντικαθίσταται ως εξής: «Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, που εξυπηρετεί την λειτουργία της μονάδας».

10. Η υποπαράγραφος 4.2, της παραγράφου 4, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα ποσοστά της έντασης ενίσχυσης, για όλες τις επιλέξιμες δαπάνες (άρθρα 14, 18, 19 και 41 του ΓΑΚ), διαμορφώνονται σύμφωνα με τον πίνακα 2, με την επιφύλαξη της περίπτωσης 2.

Πίνακας 1: Καθορισμός έντασης των δαπανών, των άρθρων 14, 18, 19 και 41 του ΓΑΚ, ανά Περιφέρεια

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Περιοχές παρέμβασης	ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ		
		ΜΕΓΑΛΕΣ	ΜΕΣΑΙΕΣ	ΜΙΚΡΕΣ
Βόρειο Αιγαίο	Ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης	30%	40%	50%
Κρήτη		30%	40%	50%
Ανατολική Μακεδονία-Θράκη		30%	40%	50%
Κεντρική Μακεδονία		30%	40%	50%
Δυτική Μακεδονία		40%	50%	50%
Ήπειρος		30%	40%	50%
Θεσσαλία		30%	40%	50%
Ιόνια Νησιά		30%	40%	50%
Δυτική Ελλάδα		30%	40%	50%
Στερεά Ελλάδα (πλην της Π.Ε. Εύβοιας)		30%	40%	50%
Π.Ε. Εύβοιας		40%	50%	50%
Πελοπόννησο (πλην της Π.Ε. Αρκαδίας)		30%	40%	50%
Π.Ε. Αρκαδίας		40%	50%	50%
Νότιο Αιγαίο		30%	40%	50%
Ανατολική Αττική / Δυτική Αττική / Πειραιάς και νήσοι	Ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης	25%	35%	45%
Δυτικός τομέας Αθηνών		15%	25%	35%

2. Για δαπάνες που αφορούν στην προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η ένταση της ενίσχυσης ορίζεται σύμφωνα με τα ανώτατα όρια του Πίνακα 2 για κάθε Περιφέρεια αλλά δεν δύναται να ξεπερνά σε ποσοστό το 45% της επιλέξιμης δαπάνης για τις μεγάλες επιχειρήσεις και το 50% για τις ΜΜΕ (ΓΑΚ, άρθρο 41 του τμήματος 7).

3. Για τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων».

11. Η περίπτωση 5, της υποπαράγραφου 4.3, της παραγράφου 4, διαγράφεται και οι περιπτώσεις 6, 7 και 8 αναριθμούνται σε 5, 6 και 7 αντίστοιχα.

12. Η παράγραφος 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στο πλαίσιο του Υποέργου «Πράσινος Αγροτουρισμός», δικαιούχοι δύνανται να κριθούν όλα τα νομικά πρόσωπα είτε ανήκουν στις ΜΜΕ, είτε στις μεγάλες επιχειρήσεις, με την επιφύλαξη των ειδικότερα οριζόμενων στο κατά περίπτωση εφαρμοστέο ειδικό άρθρο του ΓΑΚ, εφόσον πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Προσφέρουν διατροφή και προϊόντα αγροδιατροφής στους επισκέπτες, εντός του χώρου εγκατάστασης ή και στον τόπο παροχής υπηρεσιών βιωματικού τουρισμού της επιχείρησης.

β) Οι Α ύλες προέρχονται:

αα) Από συμβολοιακή γεωργία σε ποσοστό κατ' ελάχιστον 60% κατ' έτος, ή

ββ) Από καθετοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας σε ποσοστό κατ' ελάχιστον 60% κατ' έτος

2. Η ανωτέρω υποχρέωση, των υποπεριπτώσεων α) και β), ξεκινάει από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της υλοποίησης της επένδυσης και έχει διάρκεια τουλάχιστον 3 ετών.

3. Τα συμβόλαια συνάπτονται μεταξύ του δικαιούχου της ενίσχυσης και των παραγωγών του γεωργικού προϊόντος ή μεταξύ του δικαιούχου και Ομάδων Παραγωγών (Ομ.Π.), Οργανώσεων Παραγωγών (Ο.Π.), Ενώσεων Οργανώσεων Παραγωγών, Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΑΣ), Αγροτικών Εταιρικών Συμπράξεων (ΑΕΣ) και Ανώνυμων Εταιριών των οποίων η πλειοψηφία των μετοχών ανήκει σε Αγροτικούς Συνεταιρισμούς του ν. 4673/2020 «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις».

4. Με την πάροδο 3-ετίας από την ολοκλήρωση της υλοποίησης της επένδυσης και εντός προθεσμίας 2 μηνών, ο δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει ενυπόγραφη βεβαίωση ορκωτού λογιστή όπου θα τεκμηριώνεται η ανωτέρω προϋπόθεση των περιπτώσεων α), β).

5. Δεν δύνανται να κριθούν δικαιούχοι πρόσωπα που λειτουργούν υπό τη μορφή της εταιρείας αστικού δικαίου, με εξαίρεση τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις.

6. Δεν δύνανται να κριθούν ως δικαιούχοι οι νομικές μορφές της κοινοπραξίας.

13. Η περίπτωση 4, της υποπαραγράφου 6.1, της παραγράφου 6, αντικαθίσταται ως εξής:

«ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4: Υλοποίηση σχεδίου βιωματικού αγροτουρισμού

Παρουσίαση βιωματικού αγροτουρισμού στο οποίο λαμβάνονται υπόψη τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου. Περιλαμβάνεται κατ' ελάχιστον μία από τις ακόλουθες δράσεις:

αα) Προώθησης της τοπικής γαστρονομίας (π.χ. ειδικά θεματικά εργαστήρια τοπικής γαστρονομίας, σύνδεση της αγροδιατροφής με τις γαστρονομικές συνήθειες της περιοχής, κοινές δράσεις με τοπικές επιχειρήσεις του κλάδου της εστίασης κ.ά.).

ββ) Προώθησης της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς μέσα από αγροτικές δραστηριότητες (π.χ. συμμετοχή σε παραγωγικές και μεταποιητικές δραστηριότητες του πρωτογενούς τομέα της περιοχής παρέμβασης και σύνδεση της πολιτιστικής και λαογραφικής παράδοσης με τον τουρισμό – όπως γιορτές οίνου, φεστιβάλ γευσίγνωσίας κ.ά.).

γγ) Διασύνδεση της ενισχυόμενης τουριστικής δραστηριότητας με τοπικές επιχειρήσεις και φορείς στο πλαίσιο υλοποίησης δράσεων βιωματικού τουρισμού (π.χ. σύμφωνα συνεργασίας με πολιτιστικούς φορείς, τοπικές επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα, συμμετοχή σε καλλιεργητικές ή/και μεταποιητικές δραστηριότητες κ.ά.).

14. Η υποπερίπτωση α), της περίπτωσης 5, της υποπαραγράφου 6.1, της παραγράφου 6, αντικαθίσταται ως εξής: «Γενική ρευστότητα του Φορέα πριν την επένδυση (Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυχρόνιες υποχρεώσεις) > 1 σε μία τουλάχιστον από τις τρεις τελευταίες κλεισμένες χρήσεις. Αφορά μόνο στις

υφιστάμενες επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν κλείσει μία τουλάχιστον διαχειριστική χρήση». Δεν αφορά τις υπό σύσταση επιχειρήσεις.

15. Η περίπτωση 8, της υποπαραγράφου 6.2, της παραγράφου 6, αντικαθίσταται ως εξής: «Σε περίπτωση που οι ενισχύσεις σχετίζονται με εξαγωγικές δραστηριότητες και ειδικότερα, ενισχύσεις που χρηματοδοτούν τη συγκρότηση και τη λειτουργία δικτύου διανομής σε άλλο κράτος μέλος ή τρίτη χώρα. Δεν θεωρούνται ενισχύσεις δραστηριοτήτων που συνδέονται με εξαγωγές, οι ενισχύσεις για την κάλυψη του κόστους συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις ή του κόστους μελετών ή συμβουλευτικών υπηρεσιών απαραίτητων για τη διάθεση ενός νέου ή ήδη υπάρχοντος προϊόντος σε μια νέα αγορά σε άλλο κράτος μέλος ή τρίτη χώρα».

16. Η περίπτωση 10, της υποπαραγράφου 6.2, της παραγράφου 6, αντικαθίσταται ως εξής: «Δεν ενισχύονται φυσικά πρόσωπα, ατομικές επιχειρήσεις και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου».

17. Η περίπτωση 1, της παραγράφου 7, αντικαθίσταται ως εξής: «Η επένδυση υλοποιείται σε ιδιόκτητο ή μισθωμένο χώρο. Στην περίπτωση μίσθωσης του τόπου εγκατάστασης, η διάρκεια μίσθωσης είναι μεγαλύτερη των 12 ετών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης. Σε κάθε περίπτωση η διάρκεια μίσθωσης θα πρέπει να καλύπτει την περίοδο των μακροχρόνιων υποχρεώσεων».

18. Οι υποπεριπτώσεις ε), και στ) της παραγράφου 9, διαγράφονται και η υποπερίπτωση ζ) αριθμείται σε ε).

19. Η υποπαραγράφος 10.2, της παραγράφου 10, αντικαθίσταται ως εξής:

1. Υποβολή των αιτήσεων από 05 Ιουλίου 2022 έως 30 Σεπτεμβρίου 2022.
2. Η αξιολόγηση των αιτήσεων ξεκινά την 6^η Ιουλίου 2022 και ολοκληρώνεται την 30^η Νοεμβρίου 2022.
3. Το τρίτο τρίμηνο του 2022 (Οκτώβριος 2022) αναμένεται να ξεκινήσει η διαδικασία υποβολής, αξιολόγησης και ελέγχου των σχετικών αιτημάτων πληρωμής.
4. Τα επενδυτικά σχέδια θα ολοκληρωθούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 12.8.»

20. Η περίπτωση 1, της υποπαραγράφου 10.3, της παραγράφου 10, αντικαθίσταται ως εξής: «Ο ΦΥ ανακοινώνει την έναρξη υποβολής αιτήσεων στο Υποέργο «**Πράσινος Αγροτουρισμός**», στην κεντρική πύλη ενημέρωσης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και στον ιστοχώρο του ΥπΑΑΤ, προς ενημέρωση όλων των δυνητικών δικαιούχων. **Η υποβολή των αιτήσεων ενίσχυσης και των φακέλων υποψηφιότητας ξεκινά στις 05/07/2022, ώρα 12:00 μ.μ. και ολοκληρώνεται στις 30/9/2022, ώρα 12:00 μ.μ.**».

21. Η περίπτωση 3, της υποπαραγράφου 10.3, της παραγράφου 10, αντικαθίσταται ως εξής: «Τα δικαιολογητικά που αναρτώνται θα είναι ευκρινή και ευανάγνωστα. Σε περίπτωση που κριθεί σκόπιμο δύναται αυτά να ζητηθούν κατά τον έλεγχο πληρότητας, επικυρωμένα ή πρωτότυπα. Η αίτηση μαζί με το σύνολο των δικαιολογητικών υποβάλλονται στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη του Δημοσίου – www.gov.gr – στην ενότητα Γεωργία και κτηνοτροφία / Γεωργική Επιχειρηματικότητα, με χρήση κωδικών Taxisnet». Η

αίτηση ενίσχυσης, η οικονομοτεχνική μελέτη και όλες οι υπεύθυνες δηλώσεις υποβάλλονται με ψηφιακή υπογραφή από τον νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης. Στην περίπτωση υπό σύσταση επιχείρησης, τα παραπάνω έγγραφα υπογράφονται από τον μελλοντικό νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης. Η ψηφιακή υπογραφή δύναται να αντικαθίσταται από ψηφιακή βεβαίωση εγγράφου μέσω του gov.gr».

22. Στην υποπαράγραφο 10.3, της παραγράφου 10, προστίθεται περίπτωση 8 ως εξής: «Η αίτηση ενίσχυσης μπορεί να αφορά σε περισσότερους από έναν ΚΑΔ.

23. Στην υποπαράγραφο 10.3, της παραγράφου 10, προστίθεται περίπτωση 9 ως εξής: «Οι δυνητικοί δικαιούχοι ενίσχυσης θα πρέπει να προβλέψουν στα λογιστικά τους, την παρακολούθηση και διαχωρισμό των δαπανών ανά πηγή χρηματοδότησης με τρόπο ώστε να είναι δυνατός ο έλεγχος για ενδεχόμενη διπλή χρηματοδότηση».

24. Η περίπτωση 1, της υποπαράγραφου 10.4, της παραγράφου 10, αντικαθίσταται ως εξής:

«Με ευθύνη του ΦΥ, η πρόσκληση και η σύντομη περιγραφή του έργου (στόχοι, αποτελέσματα, χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης), δημοσιοποιούνται με κάθε πρόσφορο μέσο (ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Φορέα Υλοποίησης, στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ, στην επίσημη ιστοσελίδα του ΤΑΑ www.greece20.gov.gr ή και σε κάθε άλλο χώρο που διασφαλίζει την ενημέρωση των ενδιαφερομένων), ώστε να διασφαλιστεί ότι όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι θα λάβουν έγκαιρα γνώση για την ύπαρξη και το περιεχόμενό της. Το κείμενο που δημοσιεύεται μπορεί να αποτελεί περίληψη της πλήρους πρόσκλησης: Στην περίπτωση αυτή:

- α) το κείμενο που δημοσιεύεται περιλαμβάνει συνοπτικές πληροφορίες της πρόσκλησης και
- β) περιλαμβάνει σύνδεσμο που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο της πρόσκλησης και λοιπό πληροφοριακό υλικό.»

25. Η περίπτωση 2 της υποπαράγραφου 11.3, της παραγράφου 11, αντικαθίσταται ως εξής: «Με την εμπρόθεσμη υποβολή της αίτησης ενίσχυσης και των δικαιολογητικών, ο δυνητικός Δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την παραλαβή τους και αρχίζει άμεσα η διαδικασία ελέγχου των στοιχείων της πρότασης και των σχετικών δικαιολογητικών. Ελλείψεις δικαιολογητικών που εκ παραδρομής δεν συμπεριελήφθησαν στον υποβληθέντα φάκελο των δικαιολογητικών ή και επιπλέον διευκρινίσεις που ζητούνται από τον αξιολογητή σε ήδη προσκομισθέντα δικαιολογητικά θα προσκομίζονται από τον δυνητικό δικαιούχο εντός πέντε (5) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής ενημέρωσής τους. Τα ανωτέρω δικαιολογητικά έχουν αποδεδειγμένα εκδοθεί πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης».

26. Η περίπτωση 2, της υποπαράγραφου 11.4, της παραγράφου 11, αντικαθίσταται ως εξής: «Οι αξιολογητές εξετάζουν το σύνολο του περιεχομένου της αίτησης ενίσχυσης ανεξάρτητα από την τελική έκβαση της αξιολόγησης. Με ευθύνη των αξιολογητών, οι δυνητικοί δικαιούχοι, καλούνται να προσκομίσουν τα δικαιολογητικά ένταξης του παραρτήματος I_2, εντός πέντε (5) ημερολογιακών ημερών. Η αξιολόγηση ολοκληρώνεται με τη συμπλήρωση του πορίσματος αξιολόγησης. Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, οι αιτήσεις ενίσχυσης εισάγονται στην Γνωμοδοτική Επιτροπή. Η γνωμοδότηση ολοκληρώνεται με την συμπλήρωση του πορίσματος γνωμοδότησης».

27. Η περίπτωση 1, της υποπαραγράφου 11.5, της παραγράφου 11, αντικαθίσταται ως εξής: «Ο ΦΥ συντάσσει εισήγηση προς τον Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων σύμφωνα με το πόρισμα της Γνωμοδοτικής Επιτροπής, ο οποίος με απόφασή του, τις εντάσσει ή τις απορρίπτει (έκδοση Απόφασης Έγκρισης Ενίσχυσης ή Απόφασης Απόρριψης). Οι αποφάσεις εκδίδονται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων, με βάση τη χρονική σειρά υποβολής των αιτήσεων ενίσχυσης, όπως αυτή πιστοποιείται από τον αριθμό πρωτοκόλλου που εκδίδεται από το πληροφοριακό σύστημα υποβολής των αιτήσεων και σύμφωνα με τους περιορισμούς που ορίζονται στην παράγραφο 3.5.».

28. Η περίπτωση 1, της υποπαραγράφου 12.6, της παραγράφου 12, αντικαθίσταται ως εξής: «Για την εξέταση των ενδιάμεσων αιτημάτων καταβολής της ενίσχυσης ο ΦΥ διενεργεί διοικητική επαλήθευση με την υποστήριξη των ελεγκτών/ ομάδων ελέγχου της προηγούμενης παραγράφου. Ο ελεγκτής, δεν έχει συμμετάσχει στις διαδικασίες αξιολόγησης της αίτησης ενίσχυσης του ίδιου δικαιούχου».

29. Η περίπτωση 2, της υποπαραγράφου 12.6, της παραγράφου 12, αντικαθίσταται ως εξής: «Η διοικητική επαλήθευση συνίσταται στην πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της αίτησης καταβολής της ενίσχυσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης, στην παρούσα και στην εθνική νομοθεσία που είναι σχετική με τις δαπάνες της αίτησης ενίσχυσης. Ειδικότερα ελέγχεται, η περίπτωση διπλής χρηματοδότησης για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, από άλλα καθεστώτα ενίσχυσης. Ο ελεγκτής καταχωρεί το σχετικό υλικό ελέγχου (ψηφιακά υπογεγραμμένο). Με την οριστικοποίηση της επαλήθευσης παράγεται σχετικό έντυπο με μοναδικό κωδικό επαλήθευσης εγγράφου, χρονοσήμανση και QR Code από το ΠΣ και εν συνεχεία συντάσσεται η σχετική Έκθεση Επαλήθευσης από τον ΦΥ. Αρνητική έκθεση αιτιολογείται πλήρως με σαφή αναφορά στη νομοθεσία. Με ευθύνη του ΦΥ οι δικαιούχοι με αρνητική έκθεση ενημερώνονται αμελλητί για το περιεχόμενο της έκθεσης».

30. Η περίπτωση 10, της υποπαραγράφου 16.1, της παραγράφου 16, αντικαθίσταται ως εξής: «Ο δυνητικός δικαιούχος προβαίνει σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες ώστε να αποδείξει ότι οι δαπάνες του καλύπτουν το σχετικό εύλογο κόστος. Στο πλαίσιο αυτό θα συλλέξει: α) τρεις προσφορές για κάθε μία από τις δαπάνες της αίτησης ενίσχυσης που αφορούν σε μηχανολογικό και λοιπό εξοπλισμό, αξίας άνω των 1.500 € (προ ΦΠΑ), β) προμετρήσεις – προϋπολογισμούς για τα κτιριακά και λοιπές κατασκευές της αίτησης ενίσχυσης. Οι προσφορές και οι προμετρήσεις – προϋπολογισμοί υποβάλλονται από τους δυνητικούς δικαιούχους σε ηλεκτρονική μορφή, κατά το στάδιο της αξιολόγησης, της υποπαραγράφου 11.4, της παραγράφου 11. Για δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες, δαπάνες που προτείνονται ως καινοτόμες με ευθύνη του δυνητικού δικαιούχου και δαπάνες για τις οποίες αποδεδειγμένα δεν είναι δυνατή η προσκόμιση τριών προσφορών (πχ εννοκίαση περιπτέρου σε εμπορική έκθεση), απαιτείται η προσκόμιση μιας προσφοράς. Στις περιπτώσεις που έχει προσκομισθεί μόνο μια προσφορά, οι αξιολογητές ή η γνωμοδοτική επιτροπή, δύνανται κατά την κρίση τους, να ζητήσουν την προσκόμιση δύο συμπληρωματικών προσφορών».

31. Η περίπτωση 1, της παραγράφου 18, αντικαθίσταται ως εξής: «Για τη διασφάλιση της υποχρέωσης διαφάνειας, όπως προβλέπεται από τον ΓΑΚ (άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ) σχετικά με τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων, αναρτώνται στην ηλεκτρονική εφαρμογή της Ε.Ε. («TransparencyAwardModule» -

TAM) οι κάτωθι συνοπτικές πληροφορίες για τις χορηγηθείσες μεμονωμένες κρατικές ενισχύσεις προϋπολογισμού άνω των 500.000 ευρώ:

- α) Επωνυμία του δικαιούχου
- β) Αναγνωριστικό ταυτότητας δικαιούχου
- γ) Είδος επιχείρησης (ΜΜΕ/μεγάλη) κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης
- δ) Περιφέρεια στην οποία βρίσκεται ο δικαιούχος, σε επίπεδο NUTS II
- ε) Τομέας δραστηριότητας σε επίπεδο ομάδας NACE
- στ) Στοιχείο ενίσχυσης, εκπεφρασμένο ως ακέραιο ποσό στο εθνικό νόμισμα
- ζ) Μέσο ενίσχυσης (επιχορήγηση / επιδότηση επιτοκίου, δάνειο / επιστρεπτές προκαταβολές / επιστρεπτά επιχορήγηση, εγγύηση, φορολογικό πλεονέκτημα ή φορολογική απαλλαγή, χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου, άλλο)
- η) Ημερομηνία χορήγησης
- θ) Στόχος της ενίσχυσης
- ι) Χορηγούσα αρχή
- ια) Αριθμός αναφοράς του μέτρου ενίσχυσης»:

32. Το Παράρτημα «Λίστα Δικαιολογητικών», αντικαθίσταται.

33. Το Παράρτημα «Πρότυπο Οικονομοτεχνικής μελέτης», αντικαθίσταται.

34. Το Παράρτημα «Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης», αντικαθίσταται.

35. Το Παράρτημα «Περιπτώσεις ίδρυσης καταλυμάτων (τι ισχύει)», διαγράφεται και το Παράρτημα ΙΧ αριθμείται ως παράρτημα VIII.

Η απόφαση αυτή ισχύει από τη δημοσίευσή της στο www.diavgeia.gov.gr

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

GEORGIOS GEORGANTAS GEORGIOS GEORGANTAS
01.06.2022 18:33

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

Συνημμένα:

Νέο Παράρτημα I: Λίστα δικαιολογητικών

Νέο Παράρτημα II: Πρότυπο Οικονομοτεχνικής μελέτης

Νέο Παράρτημα III: Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης

Νέο Παράρτημα VII: Πίνακας Κυρώσεων

Κοινοποίηση:

1. Υπουργείο Οικονομικών, Γρ. Υπουργού Οικονομικών, κ. Χρ. Σταϊκούρα
2. Υπουργείο Οικονομικών, Γρ. Αν. Υπουργού Οικονομικών, κ. Θ. Σκυλακάκη
3. Γενική Γραμματεία Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης
4. Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
5. Υπουργείο Οικονομικών, Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης
6. Υπουργείο Οικονομικών, Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου
7. Υπουργείο Οικονομικών, Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων
8. Εθνική Αρχή Διαφάνειας

Εσωτερική διανομή:

1. Γρ. Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, κ. Γ. Γεωργαντά
2. Γρ. Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, κ. Γ. Στύλιου
3. Γρ. Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής & Διεθνών Σχέσεων, κ. Κ. Μπαγινέτα
4. Γρ. Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων & Υποδομών, κ. Δ. Παπαγιαννίδη
5. Γρ. Γενικής Γραμματέως Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, κ. Χρ. Καλογήρου
6. Γρ. Υπηρεσιακού Γραμματέα
7. Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
8. Γενική Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Λίστα δικαιολογητικών

«I_1 Δικαιολογητικά υποβολής αίτησης

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Υποβολή αίτησης ενίσχυσης	i. Συμπλήρωση των πεδίων του Πληροφοριακού συστήματος ΚΑΙ ii. Συμπλήρωση, υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης ενίσχυσης του Παραρτήματος IV
2	Οικονομοτεχνική μελέτη	Συμπλήρωση, υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή της Οικονομοτεχνικής μελέτης του Παραρτήματος II Συμπληρωμένος πίνακας ανάλυσης επενδυτικών δαπανών (σύμφωνα με το υπόδειγμα).
3	Φορολογικά έντυπα ή/και οικονομικές καταστάσεις των τριών τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων	A. Τήρηση απλογραφικών λογιστικών βιβλίων i. Φορολογικό έντυπο Ε3 για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις ii. Φορολογικό έντυπο Ν για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις B. Τήρηση διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων i. Οικονομικές καταστάσεις για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις
4	Δήλωση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ)	Συμπλήρωση, υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης του Παραρτήματος V
5	Νόμιμη δυναμικότητα λειτουργίας δικαιούχου	Άδεια λειτουργίας / εγκατάστασης ή τεκμηρίωση απαλλαγής / ή ΥΔ ότι δεν απαιτείται
6	Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1	<u>Η ιδιωτική συμμετοχή που αποτελείται από την ίδια συμμετοχή ή/και την εξωτερική χρηματοδότηση, κατά μόνας και συνδυαστικά, τεκμηριώνεται κατά περίπτωση, με τα ακόλουθα δικαιολογητικά.</u>

		<p>A. Υφιστάμενες Επιχειρήσεις</p> <p>A1. Τεκμηρίωση ίδιας συμμετοχής (προσκομίζονται τα ακόλουθα δικαιολογητικά κατά περίπτωση νομικής μορφής και τρόπου εισφοράς).</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Βεβαίωση μέσου υπολοίπου, των εταιρικών λογαριασμών ή/και του τραπεζικού λογαριασμού των μετόχων / εταίρων, του τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης, με σκοπό την απόδειξη της διαθεσιμότητας των ιδίων πόρων για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής. Αιτήσεις που υποβάλλονται τον μήνα Μάιο θα φέρουν βεβαίωση από τραπεζικό ίδρυμα για τον μήνα Απρίλιο (1^η έως 30^η). Αντίστοιχα, αιτήσεις που θα υποβληθούν τον μήνα Ιούνιο θα φέρουν βεβαίωση του μηνός Μαΐου κ.ο.κ. ii. Δικαιολογητικό του τρόπου σχηματισμού των φορολογηθέντων αποθεματικών από πραγματοποιηθέντα έσοδα (ενδεικτικά, Λογαριασμοί 46,48 (ΕΛΠ) ή 41.03, 41.04, 41.05 (ΕΓΛΣ), Ισολογισμός χρήσης σχηματισμού αυτών, Προσάρτημα Ισολογισμού με «Στοιχεία Καθαρής Θέσης», Κατάσταση Μεταβολών καθαρής θέσης, Απόφαση ΓΣ σχηματισμού αποθεματικών, κατά περίπτωση) iii. Αύξηση μετοχικού / εταιρικού κεφαλαίου: <ul style="list-style-type: none"> • Απόσπασμα απόφασης Γενικής Συνέλευσης για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή σε περίπτωση προσωπικής εταιρείας, πράξη τροποποίησης καταστατικού όπου θα αναφέρεται ως σκοπός της αύξησης η υλοποίηση της αιτούμενης επένδυσης • Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ για την καταχώρηση της απόφασης για την αύξηση του μετοχικού/εταιρικού κεφαλαίου. iv. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου πριν την ένταξη: <ul style="list-style-type: none"> • Τροποποίηση καταστατικού για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που έχει ήδη υλοποιηθεί. • Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ για την καταχώρηση της καταβολής της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου • Απόσπασμα απόφασης Γενικής Συνέλευσης για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή σε περίπτωση προσωπικής εταιρείας, πράξη τροποποίησης καταστατικού (σε κάθε περίπτωση, θα αναφέρεται ο σκοπός της αύξησης) <p>A2. Τεκμηρίωση εξωτερικής χρηματοδότησης</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Πρόθεση δανειοδότησης από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ ή ii. Έγκριση με τραπεζικό δανεισμό, από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ, με ρητή πρόβλεψη ότι το δάνειο συνάπτεται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου ή iii. Απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου της Α.Ε. (Δ.Σ. ή Γ.Σ.) για την έκδοση ομολογιακού δανείου και βεβαίωση γνωστοποίησής της στο ΓΕΜΗ.
--	--	--

		<p>B. Υπό σύσταση Επιχειρήσεις</p> <p>B1. Τεκμηρίωση ίδιας συμμετοχής/εξωτερικής χρηματοδότησης</p> <p>i. Πρόθεση δανειοδότησης από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ για οποιοδήποτε από τα μέλη/εταίρους/μέτοχους της υπό σύστασης εταιρείας ή</p> <p>ii. Βεβαίωση μέσου υπολοίπου, τραπεζικού λογαριασμού των μελών/μετόχων/εταίρων της υπό σύσταση εταιρείας, του τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης, με σκοπό την απόδειξη της διαθεσιμότητας των ιδίων πόρων για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής. Αιτήσεις που υποβάλλονται τον μήνα Μάιο θα φέρουν βεβαίωση από τραπεζικό ίδρυμα για τον μήνα Απρίλιο (1^η έως 30^η). Αντίστοιχα, αιτήσεις που θα υποβληθούν τον μήνα Ιούνιο θα φέρουν βεβαίωση του μηνός Μαΐου κ.ο.κ.</p>
7	Νομική μορφή επιχείρησης ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2	<p>A. Υφιστάμενες Επιχειρήσεις – Συλλογικοί Φορείς (Α.Σ., Ο.Π., Ομ.Π. κλπ) (παράγραφος 5, υποπαράγραφος 1)</p> <p>i. Βεβαίωση εγγραφής και επικαιροποίηση στοιχείων στο ΕΜΑΣ</p> <p>B. Υφιστάμενες Επιχειρήσεις – Νομικά Πρόσωπα (παράγραφος 5, υποπαράγραφος 1)</p> <p>i. Βεβαίωση καταχώρησης στο ΓΕΜΗ ή άλλο Μητρώο (βεβαίωση καταχώρησης/μεταβολών)</p> <p>Γ. Υπό σύσταση Επιχειρήσεις (παράγραφος 5, υποπαράγραφος 2)</p> <p>i. Αίτηση αναγνώρισης για τις περιπτώσεις Συλλογικών Φορέων (Α.Σ., Ο.Π., Ομ.Π. κλπ)</p>
8	Πράσινη Μετάβαση ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3	Όπως προκύπτει από την Οικονομοτεχνική μελέτη του παραρτήματος II και τον πίνακα ανάλυσης επενδυτικών δαπανών.
9	Υλοποίηση σχεδίου βιωματικού αγροτουρισμού ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4	<p>Προσκόμιση μνημονίου συνεργασίας με τουλάχιστον 5 νομικές και συλλογικές οντότητες με έδρα ή υποκατάστημα (σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ΓΑΚ) εντός της Περιφέρειας υλοποίησης της επένδυσης στο οποίο θα περιγράφεται αναλυτικά:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ο ρόλος των συμμετεχόντων στο πλάνο υλοποίησης του σχεδίου βιωματικού τουρισμού 2. Ο βαθμός διαφοροποίησης του τουριστικού προϊόντος μέσα από την προτεινόμενη συνεργασία 3. Η οικονομική συμμετοχή των επιλεγμένων οντοτήτων (η οποία δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη για το παρόν επενδυτικό σχέδιο) στο πλαίσιο υλοποίησης της συνεργασίας. 4. Τα προβλεπόμενα οικονομικά οφέλη 5. Η δέσμευση υλοποίησης του σχεδίου βιωματικού αγροτουρισμού για χρονικό διάστημα που ορίζεται στις

		μακροχρόνιες δεσμεύσεις.
10	Προσδιορισμός της βιωσιμότητας της επένδυσης ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5	Όπως προκύπτει από την Οικονομοτεχνική μελέτη του παραρτήματος II
11	Υπεύθυνη Δήλωση Υποέργου	Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος III
12	Υπεύθυνη Δήλωση περί μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης	Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος ΙΧ_1 συνοδευόμενη από την αιτιολόγηση συμμόρφωσης με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» του Παραρτήματος ΙΧ_2. Η σχετική μελέτη βιωσιμότητας, απαιτείται μόνο για επενδύσεις ποσού μεγαλύτερου των € 10 εκατ. (μη συμπ. ΦΠΑ) και προσκομίζεται στο πρώτο αίτημα πληρωμής.

I_2 Δικαιολογητικά ένταξης (υποβάλλονται κατά το στάδιο της αξιολόγησης των αιτήσεων ενίσχυσης)

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Νομική μορφή επιχείρησης ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2	Εφόσον κατά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης ο φορέας ήταν υπό σύσταση, προσκομίζει: A. Συλλογικοί Φορείς (Α.Σ., Ο.Π., Ομ.Π. κλπ) i. Βεβαίωση εγγραφής στο ΕΜΑΣ B. Νομικά πρόσωπα πλην των συλλογικών φορέων i. Βεβαίωση καταχώρησης στο ΓΕΜΗ ή άλλο Μητρώο (βεβαίωση καταχώρησης/μεταβολών)
2	Φερεγγυότητα φορέα	i. Φορολογική ενημερότητα του φορέα ii. Ασφαλιστική ενημερότητα του φορέα iii. Ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας
3	Επιλεξιμότητα δραστηριότητας	Πρόσφατη κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ).
4	Νόμιμη κατοχή τόπου υλοποίησης	i. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε ιδιόκτητο χώρο: • Τίτλος κυριότητας και πιστοποιητικό μεταγραφής αυτού στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο ή

		<ul style="list-style-type: none"> Δήλωση ιδιοκτήτη (ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα) για την πρόθεση πώλησης του ακινήτου για το σκοπό της επένδυσης. Στην περίπτωση αυτή το συμβόλαιο προσκομίζεται στο πρώτο αίτημα καταβολής της ενίσχυσης <p>ii. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε μη ιδιόκτητο χώρο:</p> <ul style="list-style-type: none"> Σύμβαση μίσθωσης με αντίστοιχη εγγραφή δήλωσης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή Δήλωση ιδιοκτήτη (ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα) για την πρόθεση μίσθωσης για το σκοπό της επένδυσης. Στην περίπτωση αυτή το μισθωτήριο προσκομίζεται με την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης.
5	Εύλογο κόστος υλοποίησης	<p>i. Τρεις προσφορές για κάθε μία από τις δαπάνες της αίτησης ενίσχυσης, με τις εξαιρέσεις που αναφέρονται στην περίπτωση 10, της υποπαραγράφου 16.1, της παραγράφου 16.</p> <p>ii. Πίνακας αντιπαραβολής προσφορών (σύμφωνα με το υπόδειγμα).</p> <p>iii. Προμετρήσεις - προϋπολογισμοί για τα κτιριακά και λοιπές κατασκευές της αίτησης ενίσχυσης.</p>

I_3 Δικαιολογητικά αιτήματος πληρωμής

I_3.1 Δικαιολογητικά επιλεξιμότητας (μόνο κατά το πρώτο αίτημα πληρωμής)

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Νόμιμη κατοχή τόπου υλοποίησης	<p>Εφόσον κατά την αξιολόγηση της αίτησης ενίσχυσης ο φορέας υπέβαλε δήλωση ιδιοκτήτη (ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα) για την πρόθεση πώλησης ή μίσθωσης ακινήτου για το σκοπό της επένδυσης προσκομίζει:</p> <p>ii. Τίτλος κυριότητας και πιστοποιητικό μεταγραφής αυτού στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο ή</p> <p>iii. Σύμβαση μίσθωσης με αντίστοιχη εγγραφή δήλωσης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ</p>
2	Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1	<p>A. Υφιστάμενες Επιχειρήσεις</p> <p>i. Εφόσον η ίδια συμμετοχή θα υλοποιηθεί με αύξηση μετοχικού/εταιρικού κεφαλαίου προσκομίζονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> Πιστοποιητικό για την καταχώρηση στο ΓΕΜΗ της καταβολής της αύξησης του μετοχικού/ εταιρικού κεφαλαίου ή στο οικείο Μητρώο. Απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την έγκριση της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ).

		<p>ii. Εφόσον η ιδιωτική συμμετοχή περιλαμβάνει τραπεζικό δανεισμό και πριν την έκδοση της απόφασης έγκρισης της ενίσχυσης δεν είχε προσκομιστεί έγκριση δανείου, προσκομίζεται έγκριση δανείου, από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ, με ρητή πρόβλεψη ότι το δάνειο συνάπτεται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.</p> <p>B. Υπό σύσταση Επιχειρήσεις</p> <p>Εφόσον η ιδιωτική συμμετοχή περιλαμβάνει τραπεζικό δανεισμό και πριν την έκδοση της απόφασης έγκρισης της ενίσχυσης δεν είχε προσκομιστεί έγκριση δανείου, προσκομίζεται έγκριση δανείου, από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ, με ρητή πρόβλεψη ότι το δάνειο συνάπτεται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.</p>
3	Επιλεξιμότητα δραστηριότητας	Πρόσφατη κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) όπου θα εμφανίζονται ως ΚΑΔ, τουλάχιστον ένας από τους ΚΑΔ του παραρτήματος VIII.
4	Μη πρόκληση σημαντικής βλάβης	Μελέτη βιωσιμότητας περί μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης στο περιβάλλον από την υλοποίηση της επένδυσης, για επενδύσεις ποσού μεγαλύτερου των € 10 εκατ. (μη συμπ. ΦΠΑ).

I_3.2 Δικαιολογητικά φυσικού αντικείμενου

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Δικαιολογητικά κριτηρίου 3 (Πράσινη Μετάβαση)	<p>i. Επενδύσεις σε κτιριακές εγκαταστάσεις με καλύτερο συντελεστή ενεργειακής απόδοσης: α) Κατά περίπτωση ακινήτου τα δικαιολογητικά που αφορούν σε ακίνητα και ορίζονται πιο κάτω και β) βεβαίωση μηχανικού αρμόδιας ειδικότητας και τα τεχνικά φυλλάδια.</p> <p>ii. Επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό με μειωμένη κατανάλωση ενέργειας: α) Δικαιολογητικά που αφορούν στον μηχανολογικό εξοπλισμό, β) βεβαίωση μηχανικού αρμόδιας ειδικότητας ή/και προμηθευτών και γ) τεχνικά φυλλάδια του εξοπλισμού.</p> <p>iii. Προμήθεια οχημάτων: Βεβαιώσεις προμηθευτών και τεχνικά φυλλάδια του εξοπλισμού</p>

		iv. Επενδύσεις σε ΑΠΕ: Δικαιολογητικά «ΑΠΕ όλων των κατηγοριών ενισχύσεων»
2	Επενδύσεις σε κτιριακές εγκαταστάσεις	<ul style="list-style-type: none"> i. Ανέγερση – εκσυγχρονισμός ακινήτων συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων του κριτηρίου 3:Άδεια δόμησης ή άδεια εργασιών μικρής κλίμακας ή γνωστοποίηση στις ΥΔΟΜ ή βεβαίωση απαλλαγής από τις ΥΔΟΜ, σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 4178/2013, ii. Αναλυτική επιμέτρηση και – προϋπολογισμός σφραγισμένα και υπογεγραμμένα από τον επιβλέποντα μηχανικό και iii. Εγκεκριμένα αρχιτεκτονικά σχέδια
3	Επενδύσεις σε μηχανολογικό και λοιπό εξοπλισμό	<ul style="list-style-type: none"> i. σχέδιο διάταξης (layout) των δωματίων το οποίο προσκομίζεται κατά την πρώτη αίτηση καταβολής της ενίσχυσης ii. Τεχνικά φυλλάδια (προσπέκτους) για μεμονωμένο εξοπλισμό αξίας μεγαλύτερης των 100.000 ευρώ iii. Πιστοποιητικό CE και αριθμοί σειράς (SerialNumber) iv. Κατά περίπτωση κατηγορίας ενίσχυσης και αίτησης ενίσχυσης πιστοποιητικά περιβαλλοντικής διαχείρισης ή εξοικονόμησης ενέργειας και νερού
4	Οχήματα κάθε είδους εκτός της περίπτωσης των οχημάτων του κριτηρίου 3	<ul style="list-style-type: none"> i. Άδεια κυκλοφορίας στο όνομα του δικαιούχου
5	ΑΠΕ όλων των κατηγοριών ενισχύσεων	<ul style="list-style-type: none"> i. Μελέτη τεκμηρίωσης ισχύος ΑΠΕ
6	Όλες οι δαπάνες	<ul style="list-style-type: none"> i. Φωτογραφική τεκμηρίωση

I_3.3 Δικαιολογητικά τελευταίου αιτήματος πληρωμής

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Νόμιμη δυναμικότητα λειτουργίας δικαιούχου	Τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα από την νομοθεσία δικαιολογητικά

I_3.4 Δικαιολογητικά οικονομικού αντικειμένου

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Αποδεικτικά πληρωμής	Δικαιολογητικά του παραρτήματος VI
2	Καταβολή της ενίσχυσης	Πριν την καταβολή της ενίσχυσης ο δικαιούχος ενημερώνεται από τον ΦΥ ώστε να προσκομίσει: <ul style="list-style-type: none"> i. Φορολογική ενημερότητα για είσπραξη χρημάτων και ii. Ασφαλιστική ενημερότητα
3	Κατάθεση επιχορήγησης	Στοιχεία τραπεζικού λογαριασμού πίστωσης της επιχορήγησης
4	Φερεγγυότητα φορέα	i. Ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας

I_3.5 Δικαιολογητικά παραγράφου 12

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Αίτηση προκαταβολής	i. Πρωτότυπη εγγυητική επιστολή για την είσπραξη της προκαταβολής ii. Στοιχεία τραπεζικού λογαριασμού πίστωσης της προκαταβολής

2	Αίτημα χρήσης καταπιστευτικού λογαριασμού	i. Όπως περιγράφεται στο θεσμικό πλαίσιο
3	Εκχώρηση του ποσού της επιχορήγησης	i. Σύμβαση με χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ

I_3.6 Δικαιολογητικά απόδειξης τήρησης μακροχρόνιων δεσμεύσεων

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Βιωματικός τουρισμός	Προσκόμιση βεβαίωσης ορκωτού λογιστή, με την πάροδο 2-ετίας από την ολοκλήρωση της υλοποίησης της επένδυσης και εντός προθεσμίας 2 μηνών, όπου βεβαιώνεται η τήρηση και η υλοποίηση του πλάνου βιωματικού τουρισμού, με καταγραφή του συνόλου των δαπανών και δράσεων. Φωτογραφικό υλικό από τις δράσεις βιωματικού τουρισμού Νόμιμα παραστατικά υλοποίησης της δράσης. Λίστα συμμετεχόντων στις δράσεις βιωματικού τουρισμού.
2	Συμβολαιακή γεωργία	Προσκόμιση βεβαίωσης ορκωτού λογιστή, με την πάροδο 3-ετίας από την ολοκλήρωση της υλοποίησης της επένδυσης, όπου βεβαιώνεται η αξία των Α' υλών που προκύπτει από συμβολαιακή γεωργία κατά τα οριζόμενα στην παρούσα.
3	Καθετοποίηση της παραγωγής	Προσκόμιση βεβαίωσης ορκωτού λογιστή, με την πάροδο 3-ετίας από την ολοκλήρωση της υλοποίησης της επένδυσης, όπου βεβαιώνεται η αξία των Α' υλών που προκύπτει από καθετοποίηση κατά τα οριζόμενα στην παρούσα.

Σε κάθε στάδιο ελέγχου / αξιολόγησης ο αντίστοιχος ελεγκτής / αξιολογητής δύναται να ζητήσει πρόσθετα δικαιολογητικά και στοιχεία με σκοπό να διευκολυνθεί η διαδικασία ελέγχου / αξιολόγησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: Πρότυπο Οικονομοτεχνικής μελέτης¹

Εισαγωγή - Περίληψη επενδυτικού σχεδίου -

- I. Σύντομη περιγραφή αντικειμένου και των χαρακτηριστικών του επενδυτικού σχεδίου
 - II. Γενικά χαρακτηριστικά της επιχείρησης σε συνάφεια με το Υποέργο 3 : «Πράσινο Αγροτουρισμός»
 - III. Τόπος εγκατάστασης.
 - IV. Συνολικό κόστος επένδυσης
 - V. Αναφορά της σκοπιμότητας και των στόχων της επιχείρησης από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου (συσχέτιση με τους στόχους του Υποέργου).
- 1. Στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου και τεκμηρίωση της νόμιμης σύστασης και λειτουργίας του**
 - 1.1. Στοιχεία ίδρυσης φορέα
 - 1.2. Χρόνος ίδρυσης - σύντομο ιστορικό ανάπτυξης, καταστατικός σκοπός
 - 1.3. Εταιρική - Μετοχική Σύμβαση
 - 1.4. Μετοχικό/ Εταιρικό/Συνεταιριστικό Κεφάλαιο (κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης ενίσχυσης)
 - 1.5. Στοιχεία μετόχων /εταίρων/μελών του φορέα
 - 1.6. Δραστηριότητα του φορέα
 - 1.7. Μέγεθος φορέα επενδυτικού σχεδίου-Αναφορά στο μέγεθος του φορέα
 - 1.8. Νόμιμη λειτουργία φορέα
 - 2. Τεχνική περιγραφή επενδυτικού σχεδίου**
 - 2.1. Γενική παρουσίαση του επενδυτικού σχεδίου
 - 2.2. Στοιχεία του χώρου υλοποίησης της επένδυσης
 - 2.2.1. Ιδιοκτησιακό Καθεστώς
 - 2.3. Υφιστάμενες Εγκαταστάσεις – Υφιστάμενα πάγια
 - 2.4. Περιγραφή του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου (αναλυτική περιγραφή δαπανών)
 - 2.5. Περιγραφή της παραγωγικής διαδικασίας (υφιστάμενης και νέας)
 - 2.5. Δυναμικότητα – Ισχύς
 - 3. Στοιχεία απασχόλησης (υφιστάμενης και νέας) σε ΕΜΕ**
 - 3.1. Τεκμηρίωση των υφιστάμενων και νέων θέσεων απασχόλησης
 - 3.2. Παρουσίαση των αναγκαίων νέων θέσεων απασχόλησης για την επένδυση
 - 4. Επενδυτικό σχέδιο**

¹ Αξιολογείται η συμπλήρωση κάθε ερωτήματος και η επίτευξη των στόχων των δεικτών στην παράγραφο 6)

- 4.1. Πλήρης και εξαντλητική παρουσίαση επενδυτικού σχεδίου που περιλαμβάνει τα τεχνικά και λοιπά χαρακτηριστικά δαπανών
- 4.2. Πλήρης περιγραφή των κτιριακών εγκαταστάσεων με αναφορά σε ποσότητες και υλικά κατασκευής. Αιτιολόγηση της σκοπιμότητας, της λειτουργικής και του εύλογου κόστους της κάθε δαπάνης
- 4.3. Τεχνικά και λοιπά χαρακτηριστικά δαπανών. Πλήρης περιγραφή των χαρακτηριστικών του εξοπλισμού με αναφορά σε ισχύ, δυναμικότητα και παραγωγικότητα. Αιτιολόγηση της σκοπιμότητας, της λειτουργικής και του εύλογου κόστους της κάθε δαπάνης
- 5. Κόστος επενδυτικού σχεδίου**
 - 5.1. Παρουσίαση συγκεντρωτικού πίνακα κόστους.
 - 5.2. Πίνακας κόστους ανά κατηγορία ενίσχυσης και δαπανών
- 6. Χρηματοδότηση επενδυτικού σχεδίου**
 - 6.1. Παρουσίαση χρηματοδοτικού σχήματος – Ανάλυση των πηγών χρηματοδότησης.
- 7. Προβλέψεις βιωσιμότητας του επενδυτικού σχεδίου**
 - 7.1. Κόστος επενδυτικού σχεδίου
 - 7.2. Προβλέψεις
 - 7.3. Παραδοχές
 - 7.4. Παραγωγή και βαθμός απασχόλησης
 - 7.5. Πωλήσεις
 - 7.6. Α' και Β' ύλες
 - 7.7. Κόστος προσωπικού (υφιστάμενου και νέου)
 - 7.8. Λοιπά έξοδα
 - 7.9. Συνολικό κόστος παραγωγής
 - 7.10. Κεφάλαιο κίνησης
 - 7.11. Υφιστάμενες δανειακές υποχρεώσεις
 - 7.12. Ξένα κεφάλαια
 - 7.13. Αποσβέσεις
 - 7.14. Λογαριασμός εκμετάλλευσης
 - 7.15. Διανομή κερδών
- 8. Δείκτες βιωσιμότητας**
 - 8.1. Αριθμοδείκτες επίδοσης

- 8.1.1. Γενική ρευστότητα του Φορέα πριν την επένδυση (Κυκλοφορούν Ενεργητικό² / Βραχυχρόνιες υποχρεώσεις) > 1
- 8.1.2. Καθαρό περιθώριο κέρδους του Φορέα μετά την επένδυση (Καθαρό κέρδος³ / συνολικό τζίρο) > 1%
- 8.2. Χρηματοοικονομική ανάλυση
- 8.2.1. Εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (IRR) του Φορέα μετά την επένδυση για περίοδο 10 ετών > 10
- 8.2.2. Ικανότητα αποπληρωμής τοκοχρεολυσίων (IAT) του Φορέα μετά την επένδυση < 2

9. Σχέδιο βιωματικού αγροτουρισμού

9.1. Περιγραφή των προτεινόμενων δράσεων ανάπτυξης βιωματικού τουρισμού. Συμπεριλαμβάνεται

9.1.1 Ανάλυση του τρόπου επίτευξης μιας εκάστης από τις ακόλουθες δράσεις:

- Προώθησης της τοπικής γαστρονομίας (π.χ. ειδικά θεματικά εργαστήρια τοπικής γαστρονομίας, σύνδεση της αγροδιατροφής με τις γαστρονομικές συνήθειες της περιοχής, κοινές δράσεις με τοπικές επιχειρήσεις του κλάδου της εστίασης κ.ά.).

ή/και

- Προώθησης της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς μέσα από αγροτικές δραστηριότητες (π.χ. συμμετοχή σε παραγωγικές και μεταποιητικές δραστηριότητες του πρωτογενούς τομέα της περιοχής παρέμβασης και σύνδεση της πολιτιστικής και λαογραφικής παράδοσης με τον τουρισμό – όπως γιορτές οίνου, φεστιβάλ γευσιγνωσίας κ.ά.).

ή/και

- Διασύνδεση της ενισχυόμενης τουριστικής δραστηριότητας με τοπικές επιχειρήσεις και φορείς στο πλαίσιο υλοποίησης δράσεων βιωματικού τουρισμού (π.χ. σύμφωνα συνεργασίας με πολιτιστικούς φορείς, τοπικές επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα, συμμετοχή σε καλλιεργητικές ή/και μεταποιητικές δραστηριότητες κ.ά.).

9.1.2 Περιγραφή των συμμετεχόντων στο πλάνο βιωματικού αγροτουρισμού (εκμεταλλεύσεις ή/και επιχειρήσεις ή/και σύλλογοι)

- Ρόλος και παρεχόμενες υπηρεσίες
- Περιγραφή των εγκαταστάσεων υλοποίησης των δράσεων βιωματικού αγροτουρισμού

9.1.3 Βαθμός διαφοροποίησης του αγροτουριστικού προϊόντος μέσα από την προτεινόμενη συνεργασία

- Αύξηση των μηνών της τουριστικής δραστηριότητας
- Περιγραφή δράσεων εναλλακτικού τουρισμού – αγροτουρισμού σε σχέση με τον μαζικό τουρισμό (ήλιος και θάλασσα)

² (Αποθέματα + Απαιτήσεις + Διαθέσιμα)

³ Μετά φόρων, τόκων και αποσβέσεων

- 9.1.4 Οικονομική συμμετοχή των επιλεγμένων οντοτήτων (η οποία δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη για το παρόν επενδυτικό σχέδιο) στο πλαίσιο υλοποίησης της συνεργασίας.
- 9.1.5 Προβλεπόμενα οφέλη (οικονομικά, επιχειρηματικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά κ.ά.)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης

ΠΡΟΣ	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχ. (Email):			
<p>Περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα:</p> <p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της πρόσκλησης για το Υποέργο: Πράσινο Αγροτουρισμός του ΤΑΑ, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας «.....» ή σε περίπτωση υπό σύσταση επιχείρησης ως μελλοντικός νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης δηλώνω ότι:</p> <p>α) Τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική αίτηση υποβολής καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και αρχεία που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της πρότασης είναι, ακριβή και αληθή. Σε περίπτωση αντιφατικών υποβαλλόμενων στοιχείων θα λαμβάνονται υπόψη αυτά που έχουν δηλωθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα.</p> <p>β) Έχω λάβει γνώση του περιεχομένου της προκήρυξης και των παραρτημάτων αυτής καθώς και των υποχρεώσεων που απορρέουν σε περίπτωση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος καθεστώτος.</p> <p>γ) Ο φορέας της επένδυσης διαθέτει κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα και δύναται να εκδώσει πιστοποιητικό περί μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση καθώς και πιστοποιητικό περί μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση.</p> <p>δ) Ο φορέας της επένδυσης δεν έχει υποβάλει και δεν προτίθεται να υποβάλει αίτηση ενίσχυσης σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που προτείνονται προς ενίσχυση στο παρόν.</p> <p>ε) Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο στο σύνολό του ή εν μέρει δεν έχει υπαχθεί και δεν θα υποβληθεί προς υπαγωγή στο ίδιο ή άλλο καθεστώς ενίσχυσης.</p> <p>στ) Δεν έχει πραγματοποιηθεί έναρξη του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης.</p> <p>ζ) Ο φορέας δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί ή εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά.</p>							

η) Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου:

- Δεν είναι προβληματική επιχείρηση, όπως αυτή ορίζεται στο στοιχείο 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2024 ως ισχύει και ότι υποβάλλει τα ανά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της παρούσας πρόσκλησης,
- Δεν έχει προβεί σε έναρξη των εργασιών όπως αυτή ορίζεται στο στοιχείο 23) του άρθρου 2 του Κανονισμού (δείτε σχετικό για το προτεινόμενο έργο πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης
- Δεν έχει λάβει ενίσχυση στο πλαίσιο εθνικού ή ενωσιακού προγράμματος βάσει Κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας της ΕΕ ή του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 ως ισχύει ή άλλων Κανονισμών Απαλλαγής της ΕΕ ή Αποφάσεων της ΕΕ για επιλέξιμες δαπάνες που συμπεριλαμβάνονται στο προτεινόμενο για χρηματοδότηση έργο ή ότι, σε περίπτωση που έχει λάβει ενίσχυση βάσει των ανωτέρω για επιλέξιμες δαπάνες που συμπεριλαμβάνονται στο προτεινόμενο για χρηματοδότηση έργο, δε θα υπάρξει υπέρβαση των εντάσεων ή ποσών ενίσχυσης που προβλέπονται στα κατά περίπτωση άρθρα του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 ως ισχύει, ύστερα από τη χορήγηση ενίσχυσης στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.
- Δεν έχει προβεί σε μετεγκατάσταση - όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 61α του τροποποιημένου ΓΑΚ με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1084 της Επιτροπής της 14ης Ιουνίου 2017 (άρθρο 6, παρ.3. β της παρούσας προκήρυξης) - στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση, κατά τη διετία πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης και δεν θα το πράξει εντός περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση,
- δεν πραγματοποιεί το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του δημοσίου βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών,
- δεν έχει ανατεθεί στο φορέα η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού,
- δεν έχει ανατεθεί στο φορέα από το κράτος αποκλειστικά η προσφορά υπηρεσιών
- δεν επιχορηγείται η λειτουργία του φορέα με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων,
- έχει λάβει σαφή γνώση ότι το επενδυτικό σχέδιο που υποβάλλει είναι εναρμονισμένο και υπακούει στους περιορισμούς σχετικά με την σώρευση ενισχύσεων.

θ) Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου είναι ΜΜΕ (πολύ μικρή / μικρή / μεσαία επιχείρηση) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ι του ΓΑΚ ή μεγάλη επιχείρηση εάν δεν πληροί τα κριτήρια του Παραρτήματος Ι του ΓΑΚ, όπως αυτή προσδιορίζεται με βάση την εταιρική του σύνθεση κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και ότι υποβάλλει τα ανά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά παρούσας πρόσκλησης.

ι) Κατά το στάδιο της αξιολόγησης της υποβαλλόμενης αίτησης ενίσχυσης, η δικαιούχος επιχείρηση (υφιστάμενη, υπό ίδρυση) θα έχει αποκτήσει την νομική μορφή, την εταιρική σύνθεση, την κατηγορία βιβλίων και την έδρα (ή το υποκατάστημα της επιχείρησης στην ελληνική επικράτεια) όπως αυτά αποτυπώνονται στα αντίστοιχα πεδία της αίτησης

- ια) Δεν υφίσταται σχέση μεταξύ του φορέα της επένδυσης και του πωλητή και τα πάγια στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται από επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει δεν έχουν στο παρελθόν ενισχυθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων (μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει την αγορά παγίων στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει)
- ιβ) Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού η αγορά των οποίων ενισχύεται από το επενδυτικό σχέδιο (α) θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση, (β) θα περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης στην οποία χορηγείται η ενίσχυση και (γ) αγοράζονται από πωλητή μεταξύ του οποίου και του φορέα της επένδυσης δεν υφίσταται καμία σχέση εξάρτησης (μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού)
- ιγ) Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο διασφαλίζει τις απαραίτητες συνθήκες ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος των ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά
- ιδ) Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών (ΠΣΚΕ, ΟΠΣ, ΤΑΧΙΣ κ.λπ.)
- ιε) Το σύνολο των ενεργειών για την υλοποίηση των εργασιών, όπως αυτές περιγράφονται στην οικονομοτεχνική μελέτη θα γίνουν με νόμιμο τρόπο, κατόπιν εκδόσεως των σχετικών αδειών ή της σχετικής απόφασης απαλλαγής όπου δεν απαιτείται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: Πίνακας Κυρώσεων

	ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΚΑΙ / Η ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	
ΟΡΟΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ	ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ
1) Τήρηση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης	Στην περίπτωση μη τήρησης το χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης, και παρόδου προθεσμίας κατά την οποία ο δικαιούχος δεν έχει ενημερώσει της φορείς παρακολούθησης της επένδυσης για την πορεία της και δεν έχει αιτηθεί παράταση δεόντως αιτιολογημένη, η επένδυση θεωρείται ότι εγκαταλείφθηκε, η απόφαση ένταξης ανακαλείται και οι τυχόν καταβληθείσες ενισχύσεις αναζητούνται.	
2) Διακοπή λειτουργίας της επιχείρησης / Διακοπή ενισχυόμενης δραστηριότητας		Σε περίπτωση που η επιχείρηση διακόψει οριστικά τη λειτουργία της ή τη δραστηριότητα για την οποία έχει ενισχυθεί, ο ΦΥ οφείλει να προβεί άμεσα στην ανάκτηση της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης αναλογικά για τα έτη διακοπής της ενισχυθείσας δραστηριότητας.
3) Μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων που ενισχύθηκαν	Μεταβίβαση παγίων που ενισχύθηκαν στο πλαίσιο του Υποέργου χωρίς την άμεση αντικατάστασή της από άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα, και σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε μη πιστοποίηση της επένδυσης και ανάκτηση των τυχόν καταβληθεισών	Μεταβίβαση παγίων μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης, χωρίς την άμεση αντικατάστασή της με άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα, και σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε ανάκτηση της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε για την απόκτηση των παγίων αυτών με την προϋπόθεση ότι η

	ενισχύσεων.	επιχείρηση δεν έχει διακόψει τη δραστηριότητα για την οποία ενισχύθηκε. Σε αντίθετη περίπτωση η καταβληθείσα δημόσια δαπάνη ανακτάται στο σύνολό της.
4) Πώληση παγίων που αντικαταστάθηκαν μέσω της αίτησης ενίσχυσης, ως παραγωγικός εξοπλισμός αξίας.	Στην περίπτωση αυτή ανακτάται η δημόσια δαπάνη που καταβλήθηκε για την αντικατάστασή της.	
5) Διαπίστωση μη νόμιμης λειτουργίας της επένδυσης (λειτουργία χωρίς αδειοδοτήσεις, νοθεία παραγόμενων προϊόντων)		Σε περίπτωση διαπίστωσης από τον ΦΥ ή τα εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα, μη νόμιμης λειτουργίας της Επιχείρησης, ενημερώνεται η αρμόδια υπηρεσία και επιβάλλεται κύρωση ύψους 1% της δημόσιας δαπάνης
6) Μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας εκτός Ένωσης όπου απαγορεύεται		Πλήρης ανάκτηση ενίσχυσης
7) Εξόφληση τιμολογίου με τρόπο μη αποδεκτό από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο		Ανακτάται η δημόσια δαπάνη που αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο τιμολόγιο στο σύνολό της.
8) Μη τήρηση της τριετίας για την εφαρμογή του 40% της συμβολαιακής γεωργίας και της καθετοποίησης.		Πλήρης ανάκτηση ενίσχυσης
9) Τήρηση πλάνου βιωματικού αγροτουρισμού		Ανάκτηση ποσοστού 50% επί της ενίσχυσης